

BỘ CÔNG THƯƠNG CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 10843/BCT-KH
V/v trả lời chất vấn của Đại
biểu Quốc hội Đinh Thị
Phương Khanh

Hà Nội, ngày 10 tháng 11 năm 2012

Kính gửi:

- Đại biểu Đinh Thị Phương Khanh,
Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Long An;
- Trưởng đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Long An.
(Thông qua Đoàn thư ký kỳ họp)

Bộ Công Thương nhận được chất vấn của Đại biểu gửi tới theo Văn bản số 152/SYCV-KH4 ngày 09 tháng 11 năm 2012 của Vụ Công tác đại biểu-Văn phòng Quốc hội với nội dung như sau:

"Kính thưa Bộ trưởng,

Tôi xin gửi đến Bộ trưởng 02 câu hỏi đang được cử tri quan tâm như sau:

1. Hai năm gần đây tình trạng thương lái nước ngoài đặc biệt thương lái Trung Quốc đã có nhiều hành vi phá hoại sản xuất nông nghiệp (trà mua gốc và rễ, trâu - bò mua móng...), thu mua nông sản với số lượng lớn nhưng không trả tiền (dừa Bến Tre, cua ở Bạc Liêu...) Tuy nhiên việc quản lý lực lượng này còn nhiều bất cập, cơ chế quản lý lỏng lẻo, ...và cuối cùng người chịu thiệt vẫn là nông dân. Vậy trách nhiệm của Bộ trưởng về vấn đề này ra sao, khi nào sẽ quản lý được và chấm dứt tình trạng trên..

2. Trong sản xuất lúa ở các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long hiện nay mô hình cánh đồng sản xuất lớn được xem là mô hình sản xuất có hiệu quả. Tuy nhiên việc triển khai nhân rộng mô hình này có nhiều khó khăn do các doanh nghiệp kinh doanh xuất khẩu gạo, các Tổng công ty lương thực chưa mặn mà phối hợp với các cơ quan có liên quan để thực hiện việc tiêu thụ lúa cho nông dân. Với vai trò là Bộ trưởng Bộ Công Thương, Bộ trưởng có giải pháp gì để giúp nông dân trong tiêu thụ được sản phẩm đảm bảo đời sống của họ có mức trung bình khá của xã hội theo tinh thần Nghị quyết 26/NQ-TW của BCH Trung ương Đảng về nông nghiệp, nông dân, nông thôn?"

Bộ Công Thương xin được trả lời Đại biểu như sau:

Vấn đề thứ nhất

Trong những năm gần đây, cùng với xu hướng mở cửa, hội nhập quốc tế, thương nhân nước ngoài vào Việt Nam tìm kiếm cơ hội giao thương ngày càng nhiều. Hoạt động của thương nhân nước ngoài (cá nhân, tổ chức người nước ngoài) tại Việt Nam và đối tượng hàng hoá được mua ngày càng đa dạng như: vải thiều tại tỉnh Bắc Giang; chè tại tỉnh Tuyên Quang, Thái

Nguyên, Phú Thọ, Yên Bái; khoai lang tại tỉnh Vĩnh Long; dừa khô nguyên liệu tại tỉnh Bến Tre; gà, vịt, trứng gia cầm tại các tỉnh Tiền Giang, An Giang, Vĩnh Long, Cần Thơ...; hồ tiêu tại tỉnh Gia Lai; thủy sản tại Bạc Liêu, Cà Mau và cá cơm tại một số tỉnh miền Trung... Phần lớn việc mua nông sản của các thương nhân nước ngoài được thực hiện theo hợp đồng ngoại thương giữa thương nhân nước ngoài và thương nhân Việt Nam. Thương nhân Việt Nam đứng ra thu mua, tổ chức đóng gói, thuê phương tiện vận chuyển đến biên giới và làm thủ tục xuất khẩu chính ngạch. Các thương nhân nước ngoài có cử người sang giám sát về quy cách, chất lượng hàng hoá, song không trực tiếp thực hiện các thủ tục, chứng từ xuất khẩu. Đây là hoạt động thương mại quốc tế thông thường, phù hợp với pháp luật Việt Nam.

Để điều chỉnh hoạt động của thương nhân nước ngoài nói chung và thương nhân Trung Quốc nói riêng, Chính phủ Việt Nam đã có các văn bản quy phạm pháp luật nhằm thực hiện Luật Thương mại năm 2005 gồm có Nghị định số 72/2006/NĐ-CP ngày 25 tháng 7 năm 2006 quy định chi tiết Luật Thương mại về Văn phòng đại diện, Chi nhánh của thương nhân nước ngoài tại Việt Nam; Nghị định số 23/2007/NĐ-CP ngày 12 tháng 02 năm 2007 quy định chi tiết Luật Thương mại về hoạt động mua bán hàng hóa và các hoạt động liên quan trực tiếp đến mua bán hàng hóa của doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài tại Việt Nam; Nghị định 90/2007/NĐ-CP ngày 31 tháng 5 năm 2007 quy định về quyền xuất khẩu, quyền nhập khẩu của thương nhân nước ngoài không có hiện diện tại Việt Nam; Nghị định số 06/2008/NĐ-CP ngày 16 tháng 01 năm 2008 của Chính phủ quy định về xử phạt hành chính trong hoạt động thương mại (trong đó có Điều 56 về xử phạt đối với hành vi hoạt động hoặc tổ chức hoạt động thương mại trái phép của tổ chức, cá nhân nước ngoài)...

Tuy nhiên, từ tháng 5 năm 2011 đến nay, như các phương tiện thông tin đại chúng đã đưa tin, có một số thương lái người nước ngoài, lợi dụng con đường du lịch, thâm nhập vào Việt Nam làm ăn chộp giật, nâng giá mua gom nông sản, hải sản, thực phẩm theo quy cách riêng để tranh mua với thương nhân Việt Nam; sau khi thu tóm nguồn hàng tiến hành ép giá, nợ tiền hàng, bỏ trốn... Đối tượng lừa gạt ở đây là các tổ chức, cá nhân (chủ yếu là cá nhân người Trung Quốc) lợi dụng chính sách mở cửa thông thoáng của Việt Nam để vào nước ta bằng nhiều hình thức khác nhau như thăm thân, du lịch... và tiến hành các hoạt động thu mua bán hàng hoá trái phép, không phải là thương nhân Trung Quốc hoạt động hợp pháp và theo đúng pháp luật của Việt Nam. Những hành vi này vi phạm cam kết quốc tế và pháp luật Việt Nam, gây bức xúc trong dư luận xã hội, ảnh hưởng xấu đến an ninh chính trị, ổn định kinh tế và trật tự an toàn xã hội.

Như vậy, bên cạnh các hoạt động thương mại bình thường, còn có một bộ phận tổ chức, cá nhân người nước ngoài chưa tuân thủ đầy đủ các quy định của pháp luật Việt Nam. Nguyên nhân chủ yếu là:

- Từ nhận thức đến việc tổ chức quản lý, giám sát, kiểm tra hoạt động thương mại của các tổ chức, cá nhân nước ngoài tại từng địa bàn cụ thể còn nhiều hạn chế;

- Vì lợi ích riêng, một bộ phận thương nhân Việt Nam đã tiếp tay cho các hành vi này thông qua việc không thực hiện các nghĩa vụ được pháp luật quy định;

- Do nhận thức chưa đầy đủ, vì lợi ích trước mắt, nhiều nông dân (không phải là thương nhân) đã bán hàng hóa trực tiếp cho tổ chức, cá nhân người nước ngoài mà không biết là đang vô tình tiếp tay cho những đối tượng đó hoạt động thương mại trái với quy định của pháp luật trên lãnh thổ Việt Nam.

Để giải quyết những vấn đề nêu trên có hiệu quả và căn cơ hơn trong năm 2012 và những năm tiếp theo, Bộ Công Thương đã và tiếp tục triển khai một số nội dung công việc cụ thể như sau:

- Ngay sau khi có phản ánh của thông tin đại chúng, Bộ Công Thương đã thành lập các Đoàn công tác kiểm tra, đánh giá tình hình, chỉ đạo trực tiếp các địa phương xử lý như: kiểm tra thu mua chè trên địa bàn các tỉnh Thái Nguyên, Tuyên Quang, Yên Bái, Phú Thọ và kiểm tra thu mua vải thiều ở Bắc Giang (tháng 7 năm 2011); kiểm tra thu mua khoai lang tím trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long (tháng 9 năm 2011); kiểm tra thu mua cua ở Cà Mau (tháng 5 năm 2012); kiểm tra thương nhân nước ngoài lập kho hàng, cơ sở phân phối tại thành phố Hồ Chí Minh (tháng 4 năm 2012).

- Bộ Công Thương đã ban hành Công văn số 10263/BCT-TTTN ngày 04 tháng 11 năm 2011 báo cáo Thủ tướng Chính phủ về việc thương nhân nước ngoài thu mua nông sản tại Việt Nam.

- Tháng 12 năm 2011, Bộ Công Thương đã chủ trì họp với các bộ ngành liên quan (Công an, Ngoại giao, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn) thống nhất các giải pháp và phân công triển khai trong thời gian tới. Ngày 30 tháng 12 năm 2011, Bộ Công Thương có Công văn số 12181/BCT-TTTN gửi Văn phòng Chính phủ, các Bộ: Công an, Ngoại giao, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Ủy ban nhân dân tỉnh Vĩnh Long về quản lý người nước ngoài mua hàng nông sản để xuất khẩu.

- Từ tháng 7 đến tháng 12 năm 2011, Bộ Công Thương ban hành nhiều công văn chỉ đạo và hướng dẫn Sở Công Thương các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tăng cường công tác kiểm tra, xử lý và báo cáo tình hình thương lái nước ngoài mua gom hàng hóa (Công văn số 6777/BCT-TTTN ngày 25 tháng 7 năm 2012, Công văn số 8411/BCT-TTTN ngày 9 tháng 9 năm 2011...)

- Ngày 25 tháng 5 năm 2012, Bộ Công Thương đã ban hành Công văn số 4456/BCT-TTTN gửi Sở Công Thương các tỉnh, thành phố trực thuộc

trung ương yêu cầu báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố và chủ trì hoặc phối hợp với các cơ quan chức năng ở địa phương tăng cường công tác quản lý, kiểm tra, kiểm soát và xử lý vi phạm của thương nhân nước ngoài mua bán hàng hóa tại Việt Nam;

- Ngày 19 tháng 7 năm 2012, Bộ Công Thương cũng đã có Thông báo số 166/TB-BCT gửi các đơn vị trong Bộ yêu cầu khẩn trương triển khai thực hiện Kết luận của Bộ trưởng Bộ Công Thương tại buổi làm việc với các Vụ, Cục về việc tăng cường công tác kiểm tra, giám sát thương nhân nước ngoài thu mua nông sản tại Việt Nam.

- Bộ Công Thương chủ trì phối hợp với Bộ (Công an, Quốc phòng, Tài chính, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Lao động-Thương binh và Xã hội) đã tổ chức 03 Hội nghị khu vực vào ngày 27 tháng 8 năm 2012 tại thành phố Cần Thơ, ngày 07 tháng 9 năm 2012 tại thành phố Hà Nội, ngày 12 tháng 9 năm 2012 tại tỉnh Khánh Hoà với nội dung nhằm “Tuyên truyền, phổ biến pháp luật có liên quan đến quy định về hoạt động mua bán hàng hoá của thương nhân nước ngoài tại Việt Nam”. Đến tham dự 3 Hội nghị có đại diện của 5 Bộ: Công an, Quốc phòng, Tài chính, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Lao động - Thương binh và Xã hội; khoảng 500 đại biểu đại diện cho lãnh đạo Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố, lãnh đạo Ban Chỉ đạo của 3 vùng Tây Nguyên, Tây Bắc, Tây Nam Bộ, lãnh đạo Sở Công Thương của 63 tỉnh, thành phố; lãnh đạo của 54 Phòng Công Thương/Phòng Kinh tế các quận huyện và đại diện các Sở có liên quan (Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Lao động-Thương binh và Xã hội, Công an, Tài chính)...

Thông qua 3 Hội nghị, Bộ Công Thương đã chỉ đạo các cơ quan quản lý tại các tỉnh, thành phố tiếp tục chỉ đạo các địa phương phối hợp với các ngành có liên quan từ thành phố, thị xã, huyện đến các xã, phường trong tỉnh tiếp tục tuyên truyền sâu rộng, kịp thời các văn bản quy định đến hoạt động của thương nhân nước ngoài tới các doanh nghiệp, Hợp tác xã, hộ kinh doanh, hộ nuôi trồng... tại địa phương mình quản lý nhằm nâng cao ý thức cảnh giác cũng như trong công tác xử lý với các hình thức mua bán có biểu hiện bất thường các loại nông, lâm, thủy hải sản của thương nhân nước ngoài, đồng thời trấn an dư luận, không gây hoang mang cho người dân, đảm bảo phát triển kinh tế-xã hội của các địa phương;

- Ngày 27 tháng 9 năm 2012, Bộ Công Thương đã ban hành Thông tư số 28/TT-BCT Quy định chi tiết việc đăng ký quyền xuất khẩu, quyền nhập khẩu của thương nhân nước ngoài không có hiện diện thương mại tại Việt Nam.

- Ngày 22 tháng 10 năm 2012, Bộ Công Thương đã ban hành Công văn số 10014/BCT-TTTN yêu cầu Sở Công Thương các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đánh giá công tác quản lý thương nhân nước ngoài thu mua nông sản trong thời gian sau khi Bộ Công Thương có chỉ đạo tại Công văn số 4456/BCT-TTTN ngày 25 tháng 5 năm 2012 cho đến nay tại các địa phương.

- Trong thời gian tới, Bộ Công Thương sẽ tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các Bộ ngành có liên quan như Bộ Công an, Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội; Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và chỉ đạo các cơ quan chức năng thuộc Bộ, Sở Công Thương các địa phương tăng cường hơn nữa công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động của thương nhân, cá nhân, tổ chức nước ngoài, trong đó có thương nhân, tổ chức, cá nhân Trung Quốc hoạt động thương mại tại Việt Nam; thực hiện nghiêm túc các văn bản chỉ đạo, các quy định có liên quan và giám sát việc thực hiện có hiệu quả, không để xảy ra tình trạng như thời gian qua.

Vấn đề thứ hai

Hiện nay nền kinh tế nước ta đang vận hành theo cơ chế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Để góp phần tiêu thụ các sản phẩm nông nghiệp, đảm bảo lợi ích cho người nông dân, Nhà nước tập trung vào việc ban hành và chỉ đạo triển khai thực hiện các chiến lược, quy hoạch, chính sách, giải pháp để định hướng và thúc đẩy phát triển nông nghiệp và nông thôn. Mô hình cánh đồng mẫu lớn đã được triển khai thực hiện trong thời gian qua ở nhiều địa phương trên cả nước là một trong những mô hình sản xuất bước đầu được đánh giá có hiệu quả.

Việc tiêu thụ lúa gạo hàng hóa và đảm bảo lợi ích cho người trồng lúa theo chính sách hiện hành là một trong những mục tiêu, nguyên tắc nhất quán của công tác điều hành xuất khẩu gạo, được cụ thể hóa tại Nghị định số 109/2010/NĐ-CP ngày 04 tháng 11 năm 2010 của Chính phủ về kinh doanh xuất khẩu gạo thông qua cơ chế điều tiết giá lúa gạo dựa trên nguyên tắc đảm bảo lợi nhuận phù hợp cho người trồng lúa theo chính sách hiện hành.

Thực thi cơ chế này, thời gian qua, khi thị trường xuất khẩu có nhiều biến động theo hướng bất lợi cho giá lúa gạo, để giải quyết vấn đề “được mùa rớt giá”, bảo đảm giữ được ổn định giá lúa tại thị trường khi vào vụ thu hoạch, các Bộ, ngành hữu quan và Hiệp hội Lương thực Việt Nam đã phối hợp, đề xuất Thủ tướng Chính phủ xem xét chấp thuận chủ trương triển khai thu mua tạm trữ, qua đó góp phần kịp thời tiêu thụ lúa gạo hàng hóa cho người sản xuất, thời điểm tạm trữ thường được xác định vào chính vụ thu hoạch. Theo đánh giá của Bộ Công Thương, việc thu mua tạm trữ, gần đây nhất là hai đợt mua tạm trữ 1 triệu tấn vụ Đông Xuân và 500.000 tấn vụ Hè Thu năm 2012, đã có tác dụng tích cực tới giá lúa gạo hàng hóa, ngăn ngừa được hiện tượng giá giảm sâu theo thông lệ hàng năm khi vào chính vụ thu hoạch rộ.

Năm 2012 được đánh giá là một năm khó khăn của xuất khẩu gạo với sự quay trở lại và tham gia mạnh của nhiều nước xuất khẩu, trong khi đó các nước nhập khẩu đều điều chỉnh chính sách đa dạng hóa nguồn cung gạo, chia nhỏ số lượng nhập khẩu, tư nhân hóa hoạt động nhập khẩu. Tình hình trên làm tăng khó khăn cho việc tiêu thụ lúa gạo của Việt Nam theo các kênh

truyền thông. Tuy nhiên, với sự chỉ đạo sát sao của Chính phủ, sự phối hợp điều hành của các Bộ, ngành hữu quan, sự điều phối linh hoạt của Hiệp hội Lương thực Việt Nam cùng sự năng động của các doanh nghiệp, tới nay, ta đã ký hợp đồng được trên 7,6 triệu tấn gạo, hết tháng 10 đã xuất được trên 6,5 triệu tấn gạo, cả năm dự kiến xuất trên 7,5 triệu tấn. Theo tính toán của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thì cơ bản tiêu thụ hết lúa gạo hàng hóa.

Kết quả tổng kết việc thực hiện mô hình cánh đồng mẫu lớn cho thấy còn một số hạn chế chủ quan và khách quan cản trở sự thành công của mô hình, trong đó có vấn đề khả năng tài chính của nhiều doanh nghiệp thu mua nông sản và cung ứng vật tư nông nghiệp không đủ đáp ứng nhu cầu của người sản xuất khi bước vào thời vụ, nên ảnh hưởng đến việc thực hiện hợp đồng, việc xây dựng quan hệ gắn kết cùng hưởng lợi cùng chia sẻ rủi ro giữa doanh nghiệp và nông dân. Để tham gia sâu vào mô hình cánh đồng mẫu lớn, doanh nghiệp phải có năng lực tài chính đủ mạnh để đầu tư vào hạ tầng phục vụ cho liên kết, đầu tư giống, vật tư nông nghiệp... hỗ trợ nông dân. Trong điều kiện chính sách tín dụng thắt chặt, nền kinh tế toàn cầu chưa có dấu hiệu phục hồi, cạnh tranh ngày càng quyết liệt trong giành giật thị phần giữa các nước xuất khẩu gạo, các doanh nghiệp gặp không ít khó khăn để duy trì thị trường. Do vậy, vẫn có hiện tượng nhiều doanh nghiệp chưa tỏ ra mặn mà tham gia vào mô hình cánh đồng mẫu lớn như phản ánh của Đại biểu.

Để tìm giải pháp căn cơ, bền vững trong tiêu thụ được sản phẩm lúa gạo cho người nông dân đảm bảo đời sống của họ có mức trung - khá của xã hội theo tinh thần Nghị quyết 26/NQ-TW của Ban chấp hành Trung ương Đảng về nông nghiệp, nông dân, nông thôn, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đang chủ trì triển khai một số chủ trương như phát triển cánh đồng mẫu lớn, xây dựng cơ chế thu mua lúa gạo tạm trữ theo hướng đảm bảo hỗ trợ trực tiếp cho người nông dân.

Bộ Công Thương đã và đang tích cực phối hợp với các Bộ, ngành có liên quan xây dựng, triển khai các cơ chế, chính sách nhằm tạo điều kiện tốt nhất cho việc tiêu thụ nông sản với giá ổn định, hợp lý như:

- Đổi mới cơ chế gắn kết giữa các nhà trong sản xuất, chế biến, tiêu thụ nông sản thông qua việc tổng kết, sửa đổi bổ sung Quyết định số 80/2002/QĐ-TTg ngày 24 tháng 6 năm 2002 của Thủ tướng Chính phủ về chính sách khuyến khích tiêu thụ nông sản hàng hóa thông qua hợp đồng. Bộ Công Thương đã phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn trong việc góp ý xây dựng dự thảo Tờ trình Thủ tướng Chính phủ và Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về việc “Phát triển mô hình liên kết sản xuất giữa hộ nông dân với các thành phần kinh tế ở nông thôn giai đoạn 2012-2020” nhằm thay thế Quyết định số 80/2002/QĐ-TTg.

- Xây dựng và triển khai thí điểm mô hình tiêu thụ nông sản, cung ứng vật tư nông nghiệp theo Quyết định số 23/QĐ-TTg ngày 06 tháng 01 năm 2010 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Phát triển thương mại nông

thôn giai đoạn 2010-2015 và định hướng đến năm 2020” nhằm hình thành và phát triển theo hướng bền vững các vùng sản xuất nông sản hàng hóa tập trung, vùng sản xuất hàng nông sản chất lượng cao, nuôi trồng thủy hải sản nhằm phát huy thế mạnh của từng vùng và từng địa phương; gắn trách nhiệm của doanh nghiệp, hợp tác xã với người sản xuất, lợi ích của các chủ thể tham gia mô hình thí điểm được bảo đảm, giúp người nông dân mua vật tư nông nghiệp, tiêu thụ nông sản với giá ổn định hơn. Bộ Công Thương đã chỉ đạo và hướng dẫn 12 tỉnh xây dựng mô hình thí điểm tiêu thụ nông sản và cung ứng vật tư phục vụ sản xuất nông nghiệp. Đến nay đã có 10/12 tỉnh hoàn thành mô hình thí điểm và Bộ Công Thương đã phối hợp với Ủy ban nhân dân các tỉnh tổ chức Hội nghị tổng kết, đánh giá kết quả xây dựng mô hình thí điểm nêu trên. Đồng thời, Bộ đã chỉ đạo Sở Công Thương phối hợp với các Sở, ngành liên quan hoàn thiện Đề án để nhân rộng mô hình đối với các mặt hàng nông sản khác. Các tỉnh còn lại sẽ được tiến hành tổng kết trong thời gian tới.

- Bộ Công Thương cũng tích cực thực hiện, đổi mới và nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của Chương trình xúc tiến thương mại quốc gia, gồm xúc tiến thương mại định hướng xuất khẩu, xúc tiến thương mại thị trường trong nước và xúc tiến thương mại thị trường miền núi, biên giới và hải đảo; xây dựng và phát triển thương hiệu cho các mặt hàng nông sản Việt Nam; đối với xúc tiến thương mại thị trường trong nước tập trung vào việc hỗ trợ nâng cao năng lực cho cộng đồng doanh nghiệp về nghiên cứu thị trường, phát triển hệ thống phân phối hàng nông sản, tổ chức hội chợ hàng nông sản cấp vùng và cấp miền và hỗ trợ tuyên truyền, quảng bá hàng nông sản Việt Nam trên các phương tiện truyền thông...

- Thực hiện Quyết định số 12/2007/QĐ-BCT ngày 26 tháng 12 năm 2007 của Bộ Công Thương phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển mạng lưới chợ trên phạm vi toàn quốc đến năm 2010 và định hướng đến năm 2020, Bộ đã chú trọng việc phát triển mạng lưới chợ đầu mối nông sản theo đó sẽ có 77 chợ đầu mối nông sản được triển khai trên cả nước. Đến cuối năm 2011, cả nước đã có khoảng 63 chợ đầu mối nông sản cấp vùng và cấp tỉnh được xây dựng và hoạt động điều này là sự hỗ trợ rất lớn cho việc tiêu thụ nông sản đảm bảo lợi ích cho người nông dân.

- Bộ đã phối hợp chặt chẽ với các địa phương trong việc triển khai Chương trình dự trữ hàng hóa bình ổn thị trường. Thông qua Chương trình, mô hình kết nối giữa Nhà sản xuất - Doanh nghiệp phân phối - Người tiêu dùng đã được hình thành, phát triển, tạo lập được chuỗi sản xuất, cung ứng bền vững. Sự liên kết này vừa bảo đảm lợi ích cho người tiêu dùng với cơ hội tiếp cận hàng hóa với giá hợp lý lại vừa góp phần tạo điều kiện cho người sản xuất tiếp cận vốn, có đầu ra ổn định, bảo đảm lợi ích cho người sản xuất, qua đó tạo nguồn cung ổn định, bền vững cho thị trường. Tuy nhiên do đặc thù của các địa phương và ngân sách còn hạn chế nên Chương trình mới chỉ tập

trung vào một số mặt hàng lương thực, thực phẩm thiết yếu như gạo, phân bón, đường...

- Về quản lý điều hành mặt hàng gạo, Bộ Công Thương đã thực hiện công tác chỉ đạo và điều hành như sau:

Trong những thời điểm nguồn cung lúa gạo tăng mạnh, giá lúa gạo giảm, để điều tiết cân đối cung cầu, Bộ Công Thương đã phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn kiến nghị Chính phủ cho các doanh nghiệp kinh doanh lương thực vay vốn mua tạm trữ lúa gạo cho nông dân để giá lúa không giảm quá thấp, đảm bảo cho nông dân vẫn có lãi và yên tâm sản xuất.

Năm 2012: mua tạm trữ 1 triệu tấn (quy gạo) vụ Đông Xuân, thời gian thu mua từ 15/3-30/4, thời gian tạm trữ 4 tháng, doanh nghiệp tham gia được hỗ trợ lãi suất 100%. Đối với vụ Hè Thu, mua 500.000 tấn quy gạo, thời gian từ 10/7 – 10/8/2012; thời gian tạm trữ 3 tháng và hỗ trợ lãi suất 100%. (Theo các quyết định số 287/QĐ-TTg ngày 9 tháng 3 năm 2012 và 812/QĐ-TTg ngày 2 tháng 7 năm 2012 của Thủ tướng Chính phủ)

Ngoài chính sách thu mua tạm trữ lúa gạo, hiện Chính phủ vẫn đang có các chính sách hỗ trợ tín dụng trực tiếp cho nông dân thông qua việc triển khai các chương trình cho vay hỗ trợ sản xuất theo Nghị định 41/2010/NĐ-CP ngày 12 tháng 4 năm 2010 của Thủ tướng Chính phủ về chính sách tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn.

Trong thời gian tới, Bộ Công Thương sẽ tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các Bộ ngành có liên quan thực hiện một số nhiệm vụ như:

- Tiếp tục triển khai thực hiện có hiệu quả các chính sách liên quan đến nông nghiệp, nông dân, nông thôn đã được quy định tại Nghị định 61/2010/NĐ-CP ngày 4 tháng 6 năm 2010 về chính sách khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn, Nghị định 41/2010/NĐ-CP ngày 12 tháng 4 năm 2010 về chính sách tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn, Quyết định số 63/2010/QĐ-TTg ngày 15 tháng 10 năm 2010 về chính sách hỗ trợ nhằm giảm tổn thất sau thu hoạch đối với nông sản, thủy sản, Quyết định số 23/QĐ-TTg ngày 06 tháng 01 năm 2010 về việc phê duyệt Đề án “Phát triển thương mại nông thôn giai đoạn 2010-2015 và định hướng đến năm 2020, Quyết định số 2011/QĐ-TTg ngày 5 tháng 11 năm 2010 về việc thực hiện thí điểm bảo hiểm tín dụng xuất khẩu, Nghị định số 114/2009/NĐ-TTg ngày 23 tháng 12 năm 2009 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 02/2003/NĐ-CP ngày 14 tháng 01 năm 2003 của Chính phủ về phát triển và quản lý chợ và các văn bản khác có liên quan.

- Hỗ trợ các địa phương trong việc triển khai quy hoạch xây dựng các chợ đầu mối nông sản, sàn giao dịch nông sản nhằm tăng khả năng tiếp cận giữa người bán và người mua, minh bạch giá, đẩy mạnh tiêu thụ nông sản với giá hợp lý đảm bảo lợi ích cho các chủ thể tham gia giao dịch.

- Phối hợp với các địa phương tiếp tục triển khai các chương trình hỗ trợ dự trữ hàng hóa bình ổn thị trường nhất là các mặt hàng nông sản thực phẩm thông qua việc tăng cường liên kết giữa các chủ thể trong chuỗi cung ứng lương thực, thực phẩm và giữa các địa phương nhằm vừa đảm bảo tiêu thụ nông sản cho sản xuất nông nghiệp ổn định vừa bình ổn giá hàng hóa thiết yếu bán ra trên thị trường.

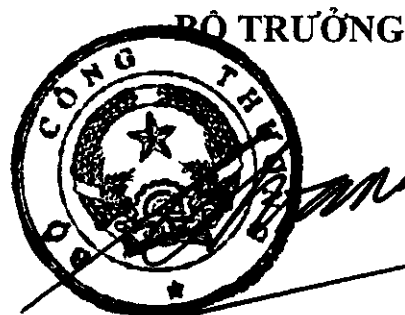
- Bộ Công Thương đã và đang triển khai khảo sát một số cơ sở có phương thức sản xuất kinh doanh nông sản, thực phẩm hiện đại, hiệu quả để nghiên cứu, xây dựng Đề án “Đổi mới phương thức tổ chức kinh doanh nông sản nhằm mục đích phát triển nông nghiệp toàn diện theo hướng hiện đại, hiệu quả, bền vững.”

- Bộ Công Thương sẽ phối hợp với các Bộ ngành hữu quan và Hiệp hội Lương thực Việt Nam chỉ đạo các doanh nghiệp tiếp tục tăng cường các nỗ lực tận dụng nhu cầu lớn từ thị trường Trung Quốc; đẩy mạnh bán gạo tại phân khúc gạo chất lượng cao, gạo đặc sản, gạo nếp, gạo đồ...; bám sát nhu cầu của các đối tác truyền thống để ký kết được các hợp đồng lớn có tác dụng tích cực tới giá lúa gạo nội địa, tăng cường công tác xúc tiến thương mại và kết nối với các nước nhập khẩu gạo tại các khu vực Trung Đông, Châu Phi góp phần đảm bảo đầu ra ổn định cho lúa gạo hàng hóa của Việt Nam.

Bộ Công Thương xin cảm ơn Đại biểu và Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Long An đã quan tâm đến vấn đề trên./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP;
- Vụ Công tác đại biểu-Văn phòng Quốc hội;
- Lãnh đạo Bộ;
- Các Vụ: TTTN, XNK, Cục QLTT;
- Lưu: VT, KH (2b).

Vũ Huy Hoàng

